

Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

20.10.2021

2021-1-000-23272-8

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi

2 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi

15.10.2021 - 4.11.2021

Hakemusalue:

Pinta-ala

200000 ha

Alueen sanallinen
määrittely

vt 20 Rytinkisalmen th josta rajoittuen kalevi
särkelän hakemaan alueeseen syötteelle, josta
ukonvaarantietä ja edelleen kuntarajaa posion
kuntarajaan josta sivakkavaarantielle jota
kuusijärveen ja kysijärveen ja kostonjärveen ja
plkn rajaa etelään perankaan ja sieltä rajoittuen
pintamon hakemaan alueeseen rytinkisalmen th

Poikkeusperusteet:

SUSI

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten
kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

haen lupaa käyttää mönkijöitä moottorikelkkoja ja helikopteria pyynnissä ja
kuljettaa aseita niissä ja ampua niistä

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineistä ja
pyyntimenetelmistä koskevista kielloista seuraavasti:

haen lupaa käyttää keinovaloa pyynnissä

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen
kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Haen lupaa kuljettaa ja käyttää aseita maastoajoneuvoissa ja ilmaaluksessa

Hakemuksen perustelut	Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen: - susi: tehokkaan pyyntituloksen saavuttamiseksi ja valtion vähien velkarahojen säästämiseksi Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta Vahingon suuruus: - susi: 100000 € Selvitys vahingosta: - susi: ko susien jäljiltä löytynyt 26 kpl tapettuja poroja, ja löytymättömien raatojen määrää voi vain arvailla Keino tai toimenpide: - susi: ainut keino tappaa Toimenpiteen vaikutukset: - susi: porot saa olla tältä rauhassa Poikkeuslupan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella: Yksilömäärä: - susi: 2-4 Kuvaus käyttäytymisestä: - susi: kulkevat ja tappavat poroja
Välitoimenpiteet	Suomen riistakeskus Oulu on pyytänyt 14.10.2021 sähköpostilla Taivalkosken, Posion kuntien sekä Pudasjärven kaupungin maaseutuelinkeinoviranomisilta, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella, selvitystä heidän vastaanottamistaan ilmoituksista ja suorittamistaan toimenpiteistä hakemusalueella liittyen suden aiheuttamiin porovahinkoihin. Posion maaseutuelinkeinoviranomainen on vastannut lausuntopyyntöön sähköpostilla 14.10.2021. Taivalkosken maaseutuelinkeinoviranomainen on vastannut 14.10.2021 sähköpostilla lausuntopyyntöön ja toimittanut Taivalkosken alueella tapahtuneista suden aiheuttamista porovahingoista koontilistan. Hakija on sähköpostilla 15.10.2021 laajentanut hakemaansa poikkeuslupa-aluetta. Suomen riistakeskus Oulu on pyytänyt Posion kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta sähköpostilla 15.10.2021 metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n perusteella, selvitystä heidän vastaanottamistaan ilmoituksista ja suorittamistaan toimenpiteistä laajennetulla hakemusalueella liittyen suden aiheuttamiin porovahinkoihin. Koillismaan maaseutuopalveluiden toimisto on vastannut lausuntopyyntöön 15.10.2021 sähköpostilla hakemusalueen lisäyksen osalta ja toimittanut alueella tapahtuneista suden aiheuttamista porovahingoista vahingoista koosteen.

Hakija on puhelimessa 20.10.2021 jatkanut hakemaansa poikkeuslupa-aikaa jatkumaan 15.11.2021 saakka.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:
 Susi 1 kpl 21.10.2021 - 10.11.2021

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan metsästää yksi (1) erityisen merkittäviä porovahinkoja aiheuttanut susi poikkeuslupa-alueelta edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa-alue: Päätöksen liitekartaan rajattu alue (liite 1).

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: suden pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa (mönkijä ja moottorikelkka) ja ilma-alusta (helikopteri) eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta (mönkijä ja moottorikelkka) tai ilma-aluksesta (helikopteri) tai niiden suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti: metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla (mönkijä ja moottorikelkka). Mönkijässä ja moottorikelkassa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä keinotekoisesta valolähteen käyttökiellosta.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (mönkijä ja moottorikelkka) ja ilma-aluksessa (helikopteri) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöksessä mainitulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa

tarkoituksessa.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle. Ilmoitus tehdään asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle sähköpostilla. Riistanhoitoyhdistyksen sähköpostiosoite on taivalkoski@rhy.riista.fi ja posio@rhy.riista.fi sekä pudasjärvi@rhy.riista.fi.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Oulun poliisilaitokselle ja Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Oulun poliisilaitokselle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle. Ilmoitus lähetetään Oulun poliisilaitokselle osoitteisiin kirjaamo.oulu@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, sekä Metsähallituksen erätarkastajalle osoitteeseen jani.suua@metsa.fi

Mikäli metsästysalue ulottuu rajavyöhykkeelle, tulee huolehtia rajavyöhykeluvan hakemisesta Suomi.fi -palvelun kautta hyvissä ajoin ennen metsästyksen aloittamista

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 2 ja 3 momenttien estämättä yhteensä enintään kymmentä (10) mönkijää tai moottorikelkkaa ja yhtä (1) helikopteria

Moottoriajoneuvossa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta suden välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että mönkijän ja moottorikelkan käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinovaloa.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen

mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle osoitteeseen oulu@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.oulu@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla jani.suaa@metsa.fi:

- 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
- 2) jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun susi on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Suomen riistakeskuksen puhelinnumero on 029 431 2262 ja Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero 040 631 2655.

Saalisilmoituksen yhteydessä luvansaajan on raportoitava Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle poikkeusluvan voimassaoloaikana tapahtunut pyyntiponnistus päätöksen mukana toimitetulla lomakkeella. Lomakkeeseen on kirjattava jokainen pyyntikerta, henkilöiden määrä ja mahdollisesti poikkeusluvassa sallittujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen määrä pyyntitapahtumassa. Lisäksi on kirjattava syy, jos poikkeusluvan voimassaoloaikana ei suoritettu pyyntiyrityksiä.

Metsään haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle.

Jos pyynnissä saadaan saaliiksi pannoitettu susi, on panta toimitettava välittömästi Suomen riistakeskuksen Oulun aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle,

porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;

3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai

4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevasta kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevasta säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeuslupan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeuslupan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeuslupan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädettyjä poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvittettävä:

- 1) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa;
 - 2) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
 - 3) tarvittaessa viranomaisen, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeuslupan hakuperusteeseen; ja
 - 4) toimenpiteet, jotka poikkeuslupan sijasta voitaisiin toteuttaa.
- Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetty poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä suttu koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 21 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvasta saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, sauron ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvasta voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydettyjen saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksessä poronhoitoalueen ulkopuolella annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa. Metsästysvuodelle 2021-2022 kyseistä asetusta ei ole annettu, joten poikkeuslupien nojalla pyydettyjen saaliin vuotuista määrää ei ole rajoitettu.

Tällä hetkellä ei ole voimassaolevaa asetusta poikkeusluvalla sallittavasta sudenmetsästyksessä poronhoitoalueella. Näin ollen poronhoitoalueella Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa EU:n luontodirektiivin mahdollistamissa tilanteissa. Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästys suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Natura-arvioinnin tarve:

Natura-arviointia ei ole tarve tehdä, koska Suomella on poikkeus suden osalta luontodirektiivin II-liitteen velvoitteista.

Suotuisa suojelutaso:

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Suomen poronhoitoalueella susi on kuitenkin luontodirektiivin liitteen V a kohdassa mainittu laji, jonka ottaminen luonnosta ja hyväksikäyttö voi vaatia hyödyntämisen sääntelyä.

Luontodirektiivin 14 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V mainittujen lajien yksilöiden ottaminen luonnosta sekä niiden hyödyntäminen eivät ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi 11 artiklassa säädetyin seurannan

perusteella. Mainitun 14 artiklan 2 kohdan mukaan, jos tällaiset toimenpiteet katsotaan tarpeellisiksi, niihin on kuuluttava 11 artiklassa säädetyn seurannan jatkaminen. Niihin voi lisäksi kuulua muun muassa yksilöiden ottamista koskeva lupajärjestelmä tai kiintiöt.

Luonnonvarakeskus seuraa Suomessa suden suojelun tasoa luontodirektiivin 11 artiklassa edellytetyllä tavalla. Suomessa susi on metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu myös poronhoitoalueella.

Metsästyslain muuttamisesta annetun lain (159/2011) metsästyslain 37 §:ää koskevien perustelujen (HE 237/2010 vp) mukaan Suomen susikanta ei ole elpynyt hoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Tämän vuoksi suteen kohdistuvan metsästyksen edellytyksiä on luontodirektiivin 14 artiklan mukaisesti tiukennettu myös poronhoitoalueella säätämällä se 1.3.2011 lukien ympäri vuoden vain poikkeuslupan perusteella mahdolliseksi. Tämän ei kuitenkaan ole tarkoitettu aiheuttavan muutosta susien poroihin kohdistaman saalistuksen perusteella harjoitettua metsästystä koskevaan lupakäytäntöön, kuten lain 159/2011 perusteluista ilmenee. Metsästyslain 37 §:n perustelujen mukaan poronhoitoalueella on susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti erityisen tärkeää pystyä poistamaan vahinkoa aiheuttavat susiyksilöt vuodenajasta riippumatta mahdollisimman tehokkaasti.

Rauhoituksesta voidaan myöntää poikkeus metsästyslain 41 §:n perusteella. Riistaeläinlajien poikkeuslupan edellytyksistä säädetään metsästyslain 41 a §:ssä. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää muun muassa porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, ellei muuta tyydyttävää ratkaisua ole eikä rauhoituksesta poikkeaminen haittaa asianomaisen lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Unionin tuomioistuin on tuomiossaan (asia C-674/17) täsmentänyt suotuisan suojelun tason säilyttämiseen liittyvää vaatimusta. Se on katsonut, että poikkeuslupia tulee arvioida kyseisen lajin kantojen suojelun tason ja sen vaikutuksen kannalta, joka suunnitellulla poikkeusluvalla voi olla suojelun tasoon jäsenvaltion alueella tai kyseessä olevalla luonnonmaantieteellisellä alueella, kun jäsenvaltion rajat ulottuvat useille luonnonmaantieteellisille alueille, taikka jos lajin luontainen levinneisyysalue tätä edellyttää, rajat ylittävästi. Lisäksi unionin tuomioistuimen tuomion mukaan tässä arvioinnissa ei oteta huomioon luontaisen levinneisyysalueen osaa, joka ulottuu sellaisessa kolmannessa valtiossa sijaitseville alueille, jota eivät sido unionin tärkeinä pitämien lajien tiukan suojelun velvoitteet.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan poronhoitoalueella susikannan kokoa rajoitetaan erittäin merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Lounaisella poronhoitoalueella arvioidaan

luonnonarvokaupan soveltuvuutta susikannan hoidossa, mikäli Skandinavian susipopulaatioon ei siirry Suomesta susiyksilöitä tavoitteiden mukaisesti. Nykyisin nuoret sudet voivat vaeltaa kevät- ja kesäaikaan esteettömästi poronhoitoalueen läpi Ruotsiin. Vuosien 2001-2013 aikana Suomesta on siirtynyt länsinaapuriin yhteensä 19 yksilöä, joista vain muutamat ovat saavuttaneet Skandinavian populaation, koska valtaosa susista kuolee Ruotsin poronhoitoalueella. Vastaavasti myös Skandinavian populaatiosta vaeltaa susia Suomeen. Skandinavian susipopulaatiossa GPS-pannoitettuja susia on vaeltanut Suomeen 2003 sekä syksyllä 2015, jolloin nuori urossusi vaelsi Norjasta Ruotsin ja Suomen läpi Venäjälle. Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvojen määrittämisestä annetun väliraportin mukaan (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus (66/2021) geneettisesti tunnistettuja immigrantteja Skandinavian susipopulaatiosta on löydetty yhteensä kolme kappaletta.

Ruotsin susikannan hoitosuunnitelmassa on todettu, että Skandinavian susipopulaation ollessa nykyisen suuruinen (370 yksilöä), tulee populaatioon saada vähintään yksi lisääntyvä yksilö susisukupolvessa eli viidessä vuodessa. Suomi tulee osaltaan turvaamaan, että kesäkuukausien aikana vähintään yksi yksilö viidessä vuodessa siirtyy Suomesta Ruotsiin.

Susien siirtymistä Suomesta Ruotsiin ja Norjaan sekä Ruotsista ja Norjasta Suomeen seurataan eri maiden riistan tutkimuksen yhteistyönä. Seuranta helpottaa Skandinavian susista oleva lähes täydellinen geneettinen sukupuu. Suomesta toimitetaan elävistä susista saaduista DNA-näytteistä kopiot Ruotsiin Grimsön tutkimusasemalle, jossa ruotsalaiset tutkijat voivat luoda DNA-profiilin Ruotsissa käytössä olevilla markkereilla. Tämä mahdollistaa Ruotsin poronhoitoalueella liikkuvan suden yksilöinnin aiempaa nopeammin, joka puolestaan mahdollistaa Ruotsin ympäristövirastolle nykyistä ripeämmät toimet geenivirran varmistamiseksi Suomen ja Ruotsin välillä.

Poronhoitoalueella tullaan hankkeen kautta arvioimaan luonnonarvokaupan soveltuvuutta susikannan hoidossa, mikäli geneettisesti tärkeiden susien lisääntyminen Ruotsin susipopulaatiossa ei saavuta sille asetettuja tavoitteita. Lähtökohtaisesti tavoitteena on, että yhteiskunta voisi korvata alueella asuville kansalaisille suden aiheuttamat vahingot ja haitat, jolloin suden hyväksyttävyys ja rinnakkaiselo voisi sujua suotuisammin.

Suomella ja Venäjän rajalla on säännöllisesti yhteisiä ns. rajalaumoja, joiden merkitys Suomen susikannan geneettiselle monimuotoisuudelle on olennaista. Suomen susikannan geneettinen monimuotoisuus on viimeisten vuosien aikana kuitenkin ollut heikentymässä, joten yhteistyötä Venäjän Karjalan riistaviranomaisten kanssa on tiivistettävä.

Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa asetettu tavoite on osaltaan konkretisoitunut, koska Suomen, Ruotsin ja Norjan keskeiset viranomaiset suurpetoasioissa ovat allekirjoittaneet kehysasiakirjan, joka vahvistaa yhteistyötä Fennoskandian susikantojen hoidossa ja suojelussa. Tavoitteena on tukea Fennoskandian susikantojen selviytymistä pitkällä aikavälillä ja tuoda valtioiden rajat ylittävä näkökulma kannanhoitoon. Maiden välisellä hallinto- ja tutkimusyhteistyöllä pyritään esimerkiksi kannanseurantamenetelmien yhtenäistämiseen ja tiedon jakamiseen (Framework for Transboundary Cooperation on Management and Conservation of Wolves in Fennoscandia 2020).

Suomen susikanta on Luonnonvarakeskuksen kanta-arviotietojen mukaan kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017 lähtien. Maaliskuussa 2021 Suomessa oli Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion mukaan 300 (279–321) sutta. Arvio yksilömäärästä oli noin 31 % suurempi kuin vuoden 2020 maaliskuuta koskeva arvio (216–246). Saman kanta-arvion mukaan Suomessa oli maaliskuussa 2021 todennäköisimmin 57 joko parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä. Vuodenkierrossa susien määrä on pienimmillään maaliskuussa, ennen huhti–toukokuussa tapahtuvaa pentujen syntymistä. Susikannan muuttumista maaliskuun jälkeen kuvataan kanta-arvioon sisältyvällä ennustemallilla, joka perustuu tutkimustietoon suden pentutuotosta ja kuolleisuudesta. Tuoreimman arvion mukaan marraskuun 11. päivänä 2021 kannan ennustetaan nousevan välille 337–452 (90 % todennäköisyydellä). Puolestaan maaliskuun 2022 lopussa laumojen ja parien yhteismäärän odotetaan olevan 53–83 ja yksilöiden lukumääräksi ennustetaan 209–366 yksilöä (90 % todennäköisyydellä).

Maaliskuun 2021 kanta-arvion jälkeen tiedossa on yhteensä viisi kuollutta sutta. Näistä neljä kuoli metsästysvuoden 2020-2021 aikana Joutsenon (1), Kemiönsaaren (1), Pohjois-Satakunnan (1) ja Tuupovaaran (1) riistanhoitoyhdistysten alueella. Näistä Joutsenon yksilö oli naaras, muttei synnyttänyt ja Kemiönsaaren yksilö oli uros. Elokuun 2021 alussa alkaneen metsästysvuoden 2021-2022 aikana on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut yksi kuollut susi Lieksassa.

Tällä hetkellä ovat voimassa Suomen riistakeskuksen myöntämät vahinkoperusteiset poikkeusluvut Lapin paliskunnassa yhdelle sudelle, Alakitkan paliskunnassa yhdelle sudelle, Oivangin paliskunnassa yhdelle sudelle, Oraniemen paliskunnassa kahdelle sudelle, Pohjois-Sallan paliskunnassa yhdelle sudelle ja Hossa-Irnin paliskunnassa kahdelle sudelle sekä Kallioluoman paliskunnassa kahdelle sudelle.

Metsästysvuonna 2020-2021 tietoon tullut susien kuolleisuus oli suden lisääntymispotentiaali huomioiden kohtuullinen ollen yhteensä 43 sutta Suomessa. Vastaava määrä oli metsästysvuonna 2019-2020 35 sutta, 2018-2019 25 sutta ja 2017-2018 26 sutta.

Peilaten Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä kanta-arvioita ja huomioiden vuotuista tietoon tullutta kuolleisuutta, voidaan todeta, että tällä päätöksellä yhden suden tappaminen ei vaaranna suotuisan suojelun tason saavuttamista. Vuodesta 2018 alkaen susien määrä Suomessa on kasvanut vuotuisten kanta-arvioiden perusteella välillä 9,9-29,9 prosenttia vuodessa (laskettuna vuotuisen kanta-arviohaarukan keskiarvolla). Tietoon tullut kuolleisuus on ollut välillä 25-43 sutta/metsästysvuosi.

Suhteellinen tunnettu kokonaiskuolleisuus saadaan verratessa koko metsästysvuoden kuolleisuutta samana vuonna julkaistuun kanta-arvioon. Suhdeluvut on seuraavat: 2018; 12,8 prosenttia, 2019; 11,4 prosenttia, 2020; 13,2 prosenttia ja 2021; 12,5 prosenttia. Tällä tunnetulla kuolleisuudella susikanta on kasvanut joka vuosi 2018 vuodesta lähtien. Suomen susikannan arvioidaan olevan tällä hetkellä suurempi kuin 120 vuoteen.

Luonnonvarakeskuksen lausunnossa susikannan tilasta (19.1.2015, Dnro 51/00 04 05/2015) todetaan seuraavaa: "Susien vähäisestä lukumäärästä johtuen samansuuruinen metsästyssaalis voi johtaa toisistaan suuresti poikkeaviin kehityssuuntiin susien määrässä. Poiston vaikutus riippuu saaliiksi päätyvien susien iästä, sukupuolesta ja lisääntymisbiologisesta

asemasta. Susikannan on arvioitu vähentymättä kestävänsä 30 % vuotuisen kokonaispoistuman". Lausunnossa puhutaan metsästyssaaliin kohdentumisesta, mutta sama johtopäätös on vedettävissä kokonaiskuolleisuudesta, eli mikäli susiyksilöiden kokonaiskuolleisuus kohdentuu jostain syystä erityisesti alfayksilöihin, ei kanta kestä noin suurta kuolleisuutta.

Susi kuuluu poronhoitoalueella luontodirektiivin liitteeseen V, joka tarkoittaa, että suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista. Sääntely poronhoitoalueella on siten lievempää kuin muussa Suomessa. Sudet aiheuttavat poronhoitoalueella niin mittavia vahinkoja, että niitä on jouduttu poistamaan. Sen sijaan poronhoitoalueen ulkopuolella susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV ns. tiukasti suojeltuihin lajeihin.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että tällä päätöksellä sallittu toiminta suhteutettuna todettuun kuolleisuuteen kanta-arvion jälkeen ja ennakoitavissa olevaan kuolleisuuteen ei haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla näiden päätösten vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan suden osalta. Poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueella on sudelle riittävästi elintilaa suotuisan suojelutason säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi liitteen IV a vaatimin tiukan suojelun keinoin. Lisäksi edellä mainitussa suotuisan suojelutason viitearvojen määrittämisen väliraportissa susille soveltuvaa elinympäristö ja saaliseläinlajistoanalyysiä on tehty vain poronhoitoalueen ulkopuolisella alueella, jossa susi kuuluu luontodirektiivin liitteeseen IV a.

Poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa:

Luonnonvarakeskus on julkaissut viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta (Heikkinen, S., Valtonen, M., Härkölä, A., Helle, I. Mäntyniemi, S. & Kojola, I. 2021. Susikanta Suomessa maaliskuussa 2021. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 39/2021. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 114 s.) kesäkuussa 2021.

Kanta-arvion mukaan Suomessa oli maaliskuussa 2021 todennäköisimmin 57 parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä (90 % todennäköisyysväli: 54–59). Perhelaumojen todennäköisin määrä oli 35 (32–38) ja parin asuttamien reviireiden määrä vastaavasti 22 (18–25). Kokonaan Suomen puolella oli 28 laumaa (90 % todennäköisyysväli: 25–30) ja 20 paria (90 % todennäköisyysväli: 17–23). Laumareviireistä seitsemän (6–8) ja parin reviireistä kaksi (1–3) sijaitsi Suomen itäisen valtakunnanrajan molemmin puolin (ns. rajareviirit).

Läntisen Suomen kannanhoitoalueella oli 21 (19–23) perhelauman ja 12 (9–14) parin asuttamaa reviiriä. Vastaavasti itäisessä Suomessa arvioitiin olleen 13 (12–15) perhelaumaa ja yhdeksän (7–11) paria, joista kuusi (5–7) rajalaumaa ja kaksi (1–3) molemmin puolin rajaa asustavaa paria. Poronhoitoalueella arvioitiin liikkuneen yhden (0–2) rajalauman ja yhden (0–2) parin.

Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2021 arviolta

noin 16 % suurempi kuin maaliskuussa 2010. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 12 %. Parien määrä oli noin 23 % suurempi kuin vuonna 2020. Suomen susikannan koko on kuluvalle vuosituhannella vaihdellut voimakkaasti.

Maaliskuussa 2021 Suomessa oli Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan 300 (279–321) sutta. Arvio yksilömäärästä oli noin 31 % suurempi kuin vuoden 2020 maaliskuuta koskeva arvio (216–246). Arviossa on mukana puolet itärajan molemmille puolille sijoittuvilla reviireillä (ns. rajareviiri) elävien susien lukumäärästä sekä reviirien ulkopuolella elävien susien määrä 55 (35–74), joka on arvioitu ennustemallin avulla maaliskuun 2020 kanta-arvion perusteella.

Luonnonvarakeskus arvioi, että kokonaan Oulun riistakeskusalueella oli maaliskuussa 2021 todennäköisimmin yhteensä kahdeksan parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä. Näistä Haapajärven, Nivalan, Pulkkilan, Rantsilan, Pyhäjoen ja Kemilän reviirit olivat lauman asuttamia ja Kalajoen sekä Revonlahden reviirit puolestaan kahden suden asuttamia. Näiden lisäksi maakunnan alueelle ulottuivat Pohjois-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan rajalla sijaitsevat Rytbyn (pari) ja Kiuruveden (perhelauma) reviirit sekä osittain Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueilla sijaitseva Kallioluoman-Hossan rajareviiri (pari).

Hakijan mukaan hakemusalueella on kahden suden lauma.

Riistavahinkorekisteriin ei ole kirjattu hakemusalueelta susihavaintoja aikavälillä 1.8.-15.10.2021.

Poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella:

Sudet ovat aiheuttaneet hakemusalueella kumuloituvia porovahinkoja.

Taivalkosken ja Posion maaseutuelinkeinoviranomaiset ovat toimittaneet tiedot hakemuksen perusteena olevista viimeisimmistä vahingoista sähköpostilla 14.10.2021 ja 15.10.2021. Maaseutuelinkeinoviranomaisilta saadun tiedon mukaan hakemusalueelta on ilmoitettu yhteensä 1.9.2021 jälkeen 14 suden tappamaa poroa. Kolmen viimeisintä vahinkoa ovat tapahtuneet 5.10. 2021, 8.10.2021 ja 11.10.2021.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeuslupan hakuperusteeseen:

Taivalkosken ja Posion maaseutuelinkeinoviranomaiset ovat toimittaneet tiedot hakemuksen perusteena olevista viimeisimmistä vahingoista sähköpostilla 14.10.2021. ja 15.10.2021. Maaseutuelinkeinoviranomaisilta saadun tiedon mukaan hakemusalueelta on ilmoitettu 1.9.2021 jälkeen yhteensä 14 suden tappamaa poroa. Kolmen viimeisintä vahinkoa ovat tapahtuneet 5.10. 2021, 8.10.2021 ja 11.10.2021. Ilmoitetuista vahinkotapauksista neljällä on suoritettu maastossa vahinkotarkastus.

Toimenpiteet, jotka poikkeuslupan sijasta voitaisiin toteuttaa:

Vahinkoa aiheuttavien susien häätäminen hakemusalueelta ei ole tyydyttävä ratkaisu susien aiheuttamien erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi, koska poroja tappamaan oppineet sudet todennäköisesti palaavat takaisin elinpiirilleen saalistamaan poroja tai ne siirtyvät toiselle alueelle tappamaan poroja. Hakemusalueella porot laiduntavat tähän vuoden aikaan vapaasti luonnossa, joten käytännössä on mahdotonta estää susien aiheuttamat porovahingot muulla tavalla kuin poistamalla sudet. Poronhoidon luonne ja olosuhteet huomioon ottaen petojen porotaloudelle aiheuttamia vahinkoja ei käytännössä voida ehkäistä esimerkiksi aitaamalla poroja.

Lisäksi valtiovarainvaliokunta toteaa mietinnössään (VaVM 48/2014 vp - HE 362/2014 vp, HE 367/2014 vp), että on välttämätöntä, että vahinkoja pystytään selvästi vähentämään ennen kaikkea valtion varojen säästämiseksi, mutta myös tuotanto- ja kotieläinten turvallisuuden sekä ihmisten turvallisuuden tunteen lisäämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Suden pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien porovahinkojen syntymistä.

Hakemusalueella syntyneet vahingot kokonaisuudessaan ovat jo erityisen merkittäviä ja todennäköisesti kasvavat edelleen. Hakemusalueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua lisävahinkojen estämiseksi.

Arvio susien aiheuttamista tulevista vahingoista:

Vahinkotilastojen perusteella voidaan arvioida, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot edelleen jatkuvat ja kasvavat, mikäli poroja tappavaa sutta ei saada metsästettyä.

Rajattu alue:

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät. Suomen riistakeskus on rajannut poikkeuslupa-alueen haetusta. Rajausta harkittaessa on huomioitu porotaloudelle aiheutunut erityisen merkittävä vahinko ja vahingonuhka sekä susien laaja liikkuminen.

Suomen riistakeskus katsoo, että rajausta on tehty myös siten, että varmistuttaisiin mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavien susien poistamiseen ja että myös poikkeuslupan käyttö on käytännössä mahdollista huomioiden ko. susien luonnollinen liikkumisalue havaintojen perusteella.

Suomen riistakeskus katsoo tällöin edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää päätöksen mukaisesti rajatulle alueelle.

Poikkeuslupa-aika:

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 21 vuorokauden ajaksi. Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää haetulle ajanjaksolle.

Pidemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilö liikkuu todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja se voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilö voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa. Myös alueen vaativista olosuhteista johtuen haetun lupa-ajan myöntäminen on perusteltua.

Poikkeusluvan voimassaolon alkamisaikaa on siirretty haettua möhäisemmäksi koska poikkeuslupahakemus on saapunut niin myöhään ettei sitä Suomen riistakeskuksessa ole ehditty käsitellä aikaisemmin.

Sallittu pyynnin määrä:

Poikkeuslupa on myönnetty hakemuksesta poiketen yhden suden pyydystämiseen. Suomen riistakeskus katsoo, että myönnetyllä poikkeusluvalla voidaan tämän hetkisten vahinko-, vahingon uhka- ja susitietojen perusteella vähentää niitä vahinkoja, mitä hakemuksessa on esitetty. Suomen riistakeskus katsoo, että tämä ohjaa hakijaa aluerajauksen lisäksi kohdistamaan pyyntiä juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan suteen.

Metsästyksenjohtajat:

Metsästyslain 30 §:n ensimmäisen momentin mukaan suden poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä, ja metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästysasetuksen 23 §:n kolmannen momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä, mikäli metsästys tapahtuu muuten kuin vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Päätökseen liittyvät muut poikkeukset:

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että

1) Pyyntin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 32 §:ssä säädetystä maalla kulkevan moottorikäyttöisen ajoneuvon käytön rajoituksesta. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut pyynnissä käytettävien maalla kulkevien moottorikäyttöisten ajoneuvojen (mönkijöiden tai moottorikelkkojen) määrän kymmeneen (10) ja ilma-alusten (helikopteri) määrän yhteen (1) , jotta päästään tehokkaaseen pyynnin toteuttamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

2) Pyyntin yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 5-kohdan keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta. Tehokkuuden varmistamiseksi Suomen riistakeskus katsoo, että lyhenevän päivän takia on tarpeen sallia em. poikkeus.

3) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (mönkijä tai moottorikelkka) koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (mönkijä tai moottorikelkka) tai ilma-aluksessa (helikopteri) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan. Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi.

Loppuyhteenveto:

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019) luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12-14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C-60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeuslupan hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakija on hakenut poikkeuslupaa kahden suden pyydystämiseksi porotaloudelle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Hakijalle myönnetään poikkeuslupa yhden suden tappamiseen päätöksessä rajatulle alueelle porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, koska muuta tyydyttävää

ratkaisua ei ole. Käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan perustellusti olettaa pyynnin kohdistuvan erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavaan susiyksilöön. Yhden suden poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 § 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n 1 momentin 7 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Harri Hepo-oja 0294312262 harri.hepo-oja@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS

Julkiset hallintotehtävät

Marko Paasimaa
Lupahallintopäällikkö

Harri Hepo-oja
Riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:

TAIVALKOSKEN RIISTANHOITOYHDISTYS

OULUN POLIISILAITOS

PALISKUNTAIN YHDISTYS

LUONNONVARAKESKUS

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJOIS-POHJANMAAN
PIIRI

METSÄHALLITUS

LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA POHJANMAA RY

PUDASJÄRVEN RIISTANHOITOYHDISTYS

POSION RIISTANHOITOYHDISTYS

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Poikkeuslupa-alue

LIITE 2: Suomen riistakeskus pyyntiponnistuslomake

LIITE 3: Suden poikkeusluvan saatelomake

LIITE 4: Luonnonvarakeskus suden tietolomake

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajankohda

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajankohda jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
 Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Isokatu 4, 3 krs., Oulu
 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.